

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s posiljanjem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta I „ 60 „
„ četr leta — „ 80 „
Naročina se pošilja
opravnosti v dijaškem
semeničku (Knaben-seminar.)
Dedežniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Reklesi
se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

D Od 1. oktobra do 31. decembra 1879 velja „Slov. Gospodar“, njegova „Cerkvena“ in „Gospodarska“ priloga s poštnino vred 80 krajcarjev, gotovo najcnejši slovenski list. P. n. naročnike, ki so še kaj naročnine dolžni, prosimo, naj nam blagovljivo kmalu dospelati, drugače bi se jim moral list ustaviti.

Pravništvo.

Bismark na Dunaji.

Pretečeno nedeljo zvečer se je glasoviti nemški kancelar knez Bismark iz Gostinskih toplic pripeljal na Dunaj. To je tisti mož, ki je Avstrijo zadnji čas najbolj sovražil in jej l. 1866 hotel prizadjati smrtno rano. Zabranila sta mu to ruski car in francoski cesar. Vkljub temu kujejo dunajski nemški, liberalno-židovski listi Bismarka v zvezde in plazijo pred njim po tleh, kakor pred svojim izveličarjem. Novinarsko rogovilstvo zvabilo je mnogo Dunajčanov, da so šli Bismarka čakat in gledat. Na kolodvoru ga je sprejel grof Andrassy in peljal skoz poslopje do voza. Bismark je gorostasna oseba, debel krepek mož, sivil lasi in brk, trdno raven, kedar stoji, gredé pa z desno nogo uže šepa ali šanta. Glavo mu je pokrival klobuk z velikansko širokim krajecem. Pred poslopjem na stopnicah je malo postal, meril občestvo bistrim očesom in se ponosno prikimal na vse strani, ko mu je nasproti gromelo tisočero: hoch Bismark, t. j. živio Bismark. Tako je bil najsilnejši sovražnik cesarstva v našem glavnem mestu, kder stoluje mnogo in bridko skušani naš svitli cesar, sprejet in spremljан v gostilnico! Toliko brezznačajnost imajo pa liberalno-židovske novine na rovašu. Gost sovražnik se more dostoожно sprejeti, a laskati se mu in klečeplaziti pred njim, to je nedostojno. Bismark je v pondeljek obiskal ministre in cesarja, ki so ga tudi sami obiskali in na obed povabili. Največ občeval je z grofom Andrassyjem. V sredo se je odpeljal pa naravno v Berolin.

Kaj pomeni ta pohod Bismarkov, o tem sedaj ves svet ugiba. Za kratek čas ni prišel na Dunaj, to je gotovo. Štiri kratki je sedaj Bismark bil na

Dunaju; prvič l. 1852. kot poslanik pruskega kralja v zadevah „nemškega punta“, drugič l. 1864. kot minister pruski ter je ponujal nam južno Nemčijo, ako Prusom prepustimo severno; ni opravil nič in je toraj kmalu začel priprave za vojsko l. 1866. tretjič je bil l. 1873 pri nas, ko je z nemškim cesarjem vred ogledoval svetovno razstavo; četrtočrat se je sedaj mudil na našem cesarskem dvoru. Kaj je hotel in koliko opravil, to se bo vsakako v kratkem spoznalo, morebiti še povedalo. Nekateri mislijo, da si je Bismark v strabéh, zakaj grof Andrassy odstopa, ter da hoče sam poizvedeti, ali mu je naslednik baron Haymerle jednakoj prijazen in zanesljiv. Drugi menijo, da je došel propadlim nemškim ustavakom na pomoč. Tretji pa trdijo, da je prišel ponujat zveze z Nemčijo proti Rusom, Francozom in Italijanom. Podpirajo pa svoje mnenje s tem, da vse nemško-liberalno časništvo kar gori za tako zvezo. No, če je res prišel zveze ponujati, tedaj smo slobodno veseli vsi pa ne zato, ker bi res morali v zvezo privoliti. Uzroki veselju so drugi. Da je silni Bismark prišel na Dunaj ponujat Avstriji zveze z Nemčijo, to nam je največji dokaz, da Bismark potrebuje nas, da je on s svojo Nemčijo res v zadregah, iz katerih bi mu naj pomagali mi. Bismark je Avstrijo oropal dveh dežel in 30 mil. tolarjev, potem pograbil celo Nemčijo ter še Francozom vzel dve deželi in 125 mil. gold., a sedaj čuti, da si je preveč naložil, oropana Avstrija bi mu pa naj pomagala plen braniti, da mu ga srditi Francoz v zvezi z goljufanim Rusom ne pobere! To je res čudno pa tudi veselo in ugodno za Avstrijo. Kajti naše cesarstvo ima sedaj Bismarkovo in Nemčijo osodo v rokah! Dal Bog, da naši državni in ministri to ugodno priliko porabijo sebi na čast, cesarstvu na korist.

Do prave zvezze z Bismarkom bo bržas težko prišlo. Avstrija nje ne potrebuje. Italije se ne bojimo. Zoper Ruse in Francoze iti v boj ni nobenega uzroka, še menje pa nam je treba za Bismarka in njegovo Nemčijo iti krvi prelivat. Pač pa imamo uzrokov dovolj, da mirni ostanemo in Bismarka pustimo, naj se ravsa sam s Francozi in Rusi,

ako hoče. Da, še celo kazalo bi, da potegnemo meč zoper Bismarka, in ponižamo ošabno prusko Nemčijo tako, kakor si je zasluzila zavolj zavrnatega napada na nas l. 1866, zavolj preganjanja katoličanov, zavolj silnih vojaških stroškov, v katere nemirni Bismark vse sosedje posiluje. Naposled je še omeniti velike nevarnosti za nas, ako bi se zvezzali z Bismarkom. Kajti v slučaji vojske ima Nemčija dosta dela samo s Francozi in tedaj bi vsa ruska in italijanska sila zavalila se na nas! Boljše tedaj, ako Bismark svoj plen brani sam; če propadne, tem boljše za nas! Presilno njegovo zmago nad Rusi in Francozi pa zamoremo vsakako zabraniti.

Kakšni so freimaurerski domoljubi!

(„Cillier-Zeitung-i“ za „pošnofanje“).

Celjski poslanec dr. Forregger je dne 7. nov. 1874. javno v državnem zboru dunajskem hvalil freimavrjerje. Njegova troblja „Cillier-Zeitung“ pa v 55. štev. l. l. pravi, da je freimaurerjem pred vsem skrb za varstvo obstajajoče države (Wahrung ... und Achtung der bestehenden Staatseinrichtungen). V pojasnilo bodi dopis dunajske „Deutsche-Zeitung“, ki mesanca februarja 1872. objavlja sledečo domoljubje v freimaverskem smislu!

„Budapešt. Zavolj nekih prajzovskih denarjev preti velikanska in sramotna pravda (Skandal-Process). L. 1866. je Bismark hotel Avstrijo v srce zadeti (menda sedaj tudi še volk ni ovca. Ured.) in je v ta namen skušal na Ogerskem ljudi zoper avstrijanskega cesarja spuntati. Nabral je tudi kardelo magjarskih prostovoljcev pod vodstvom generala Klapke. Dalje je Bismark grofu Božidaru Czaky-ju in plemenitašu Komaromy-ju izročil veliko penez, naj bi na Ogerskem punt zoper cesarja sprožili. Toda prenaglej pruskej zmagi tega ni treba bilo. Zato je pred 4 tedni plem. Komaromy odšel v Berolin, da bi o prejetih penezih račun položil. Ali Bismark je račun in denarje pustil Komaromy-ju. (Lehko, ker je itak 30 milijonov srebrnih tolarjev prejel vojne odškodnine. Ured.) Toda Komaromy neče jednakov ravnati z onimi, katerim je on Bismarkovih denarjev izročil, ter sedaj namerjava tožiti grofa Ludvika Karoly-ja in Belo Kegleviča, ki sta prejela 100.000 tolarjev ali 150.000 fl., da bi sprožila punt na Ogerskem. Jaz (dopisnik iz Budimpešte) pa mislim, da bo Bismark, poizvedevši za ovo pravdo, ves svoj upliv porabil, ter tako sramotno pravdo zatrl.“

No, zgodilo se je tako. Pravda se je brž zadušila. Toda začudenii Avstrijanci sedaj iz tega sami lehko sprevidimo marsikaj, posebno pa kakšnost freimaverskega domoljubja. Kajti general Jurij Klapka in grof Božidar Czaky sta znana freimavrjerja in celo odbornika „izvršilnega odbora velikega orijenta za Ogersko“ v Budimpešti, Waitznerboulevard hiš. štv. 47. Predsednik je Ju-

rij Jovanovič, državni podtajnik v ministerstvu za nauk in vero. General J. Klapka zastopa v odboru berolinsko-prusko ložo „k 3 svetovnim krogljam“, katerej so ogerski freimavrjerji“ podredjeni.

Kdor ima oči, ta naj spregleda, kdor ušesa, ta naj čuje. „Cillier-Zeitung-i“ pa rečemo: ako jeni freimavrjerji niso boljši domoljubi, kakor sta Klapka in Czaky, potem vemo, pri čem da smo! Freimaversko domoljubje v smislu prekučuhov in puntarjev zoper svitlega cesarja in obstoječe avstrijsko cesarstvo Klapke in Czakyja zasluzi vislice, ne pa zagovora v novinah, ki v Avstriji izhajajo! In kaj pa zasluzijo take novine?

Gospodarske stvari.

Oreh (juglans regia). Njegova prireja in velika koristnost.

II. Brž ko se je sad iz drevesa snel, mora se na prozračnem mestu raztrositi pa ne na debelo, da ne zaduhli. Vsak dan je treba orehe nekoliko preobrniti, da se od vseh strani enakomerно suši. Najlepše se orehi ohranijo, ako se v ribjih mrežah za sušenje pod strešjem razobesijo.

Oreh služi za pomizek, dokler je še frišen in se jedru koža prav luši; pa tudi pozneje posušeni so orehi priljubljeni prigrizek pri mizi. Zeleni sad se okoli kresa z lupino vred skuha in v coker z začimbo vlaga. Na dalje se sirov v krhličke reže in z cukrom vred v palinko ali žganje vlaga, od koder se toliko priljubljeni orehovi liker dobiva. Najbolj pa se orešji sad porablja, da se iz njega oreho olje preša. Po zimi, ko so se jedra že do dobra posušila, se orebi stolčajo, in jedra iz njih vzamejo in iz njih olje preša. Navadno se dobiva ali se šteje od 100 liber orehovih jader ali kravic po 50 liber olja. Tako oreho olje je izvrstno jedilno olje in dobro beljeno služi tudi malarjem, da sive barve namesijo. Oreho olje ostane še pri mrazu od 12 stopinj tekoče in čisto, še le pri 14 stopnjah mrazu se zgošči in še le, če mraz na 22 stopinj poskoči, otrgne in in trdo postane.

Po onih krajih, posebno na južnem Nemškem, kjer je poljedelstvo v visokem razvetvu in kjer so zemljišča visoke cene, se oreho drevo ne zasaja preveč, zato, ker je visoko in košato in veliko senco dela, tako, da posajenim sadežem več škode dela, kakor pa drevo samo na sebi dobička vrže. V drugih krajih pa, kjer je zemlja manj skopa, se z velikim pridom sadi. Za dragoceno pohištvo je oreho les dosti bolj obrajan, ko pa Mahagonijev les. Zavoljo tega stoji tudi v visoki ceni pri mizarjih. Posebno prijetnega pогleda je plameno prižasti les spodaj konec debla, in začetek korenine in ravno tako zgoraj, ko se vejevje začne razraščati. Zato je treba, kadar se oreh podira, na to gledati, da se deblo s kore-

nino vred izkoplje in da se veje ne preblizo debla posekajo. Drevesa iz goratih krajev imajo lepši les od dreves iz ravnin. Zmrznjena drevesa dajejo nekako moten, zelenkast, ne preveč obrajtanj les. Les se na raznovrstne načine rabi. V nekterih krajih, kakor v Odenskem gozdu, se iz njega leta na leto tisoč in tisoč puškinih batov nareja in v druge kraje posebno na Belgijsko izvaža. Tudi pri nas delajo iz orehovega lesa puškine in samokresne bate. Les je za vsako oliko ali polituro in lužilo sposoben, vendar pa se morajo drevesa prej podreti, ko sok v nje stopati začne. Potem se mora les brž v plohe rezati in sušiti pustiti. Iz kořenin se dajo lepe, vitke sprehodne palčice narediti. Nezreli sad in zelene lupine se rabijo ko zdravilo zoper črve, skrnino, mehke vrede, kronične kožne bolezni, sramno kugo in dr. Zelene lupine se na vodi kuhaajo in služijo v to, da se po vrtih sočivje z njo škropi in tako škodljivo mrčesje potkončuje. Mizarjem služi taka barva za črno in trpežno lužilo za vse lesove sorte. Klobučar in barvar pa dela iz orehovih lupin rujavo barvo. Oreh je visoko in lepo drevo, svoje globoke in mogočne korenine globoko v zemljo poriva in tako brani, da se zemlja tako lahko ob deževju jeseni in spomladi ne splazi. To drevo zasluži sploh, da ga naši kmetovavci tam zasadajo, kjer je mogoče in kjer je treba plaze braniti.

M. Pomoček skvarjeno žito popraviti. Mnogokrat se prigodi, da se razno žito zmoči. Nasledek tega je ta, da se vgreje, rudečasto postane, lahko plesni in zaduhel duh in okus dobi. Ako se je to zgodilo, treba je praha stolčenega lesnega oglja med žito pomešati. Prah se med žitom pušča 2—3 tedne in potem se vse preveje in ogljeni prah iz žita odpravi. Tako ravnanje zaduhli duh in okus odpravi. Včasih se tudi primeri, da se žito malo predno se v škedenj zvozi ali med vožnjo nekoliko zmoči. Ako se je takoj zmočeno žito potem izmlatilo, treba je izmlačeno žito sušiti. Godi se pa takole: Okoli žitnega kupa se v jednakih deljavah korpi negašenega apna postavijo. Apno v jerbasih se rahlo s papirjem pokrije. Apno vso vlogo iz žita hitro na se potegne in žito suho postane. Ako je zrak suh seveda se to delo bolj hitro in popolno opravi.

Dopisi.

Iz Dobrne. (T atovje.) V naših krajih se že več let nič ni slišalo o kakih neporednostih; imeli smo blaženi mir. Ali letos, ni še temu dolgo, je nepoklican gost okoli 4. ure po poldne zmuznil se skozi okno pri nekej hiši na Gorici. Ljudje, bivši pri svojih opravkih na polji, videli so sicer nekega nepoznanega ptujca s košem na hrbtni; svoje stopinje meril je po potu mimo pridnih delavcev: ne, da bi bil kak capin, to še jim na misel ni prišlo, dokler niso zvedeli o tatvini. Krad-

ljivec vzel je srebrnega denarja 15 fl. in obleke, kar je našel v izbi; v svoj koš spravil je vrednosti do 50 fl. Za nekoliko dni se prigodi jednak slučaj na Zavrhu. Tudi tam je bila hiša prazna; domači skrbeli so na polji za potreben krib. Ko ob poldne pridejo domov, najdejo vse razmetano. Tatske tace pobrale so 7 fl. in nekaj oblačila. Toto meštrijo razumi menda tisti kajon, ki je po Klancu ljudi lovil na limanice s prodajanjem številka za loterijo! — V noči od 14—15. sept. je prišel neznan nadzornik ogledovat topliške kase. (Da li je imel tovariše ne vemo.) Došel je v poslopje skoz stranska vrata, ki so navadno odprta tudi ob nočnem času. Nepoštenjak je potem pri hodniku pretrgal železno omrežje (križe) od okna ter zlezel v direktorjevo pisarnico. Sirota pa ni imel druge luči, kakor le žveplenke; to se sklepa od tod, ker je blizu 40 obgoretil klinčekov bilo razmetanih po sobi. Dobička zdatnega ni vjel za svoj trud. Pograbil je namreč le orodje, kakoršno potrebujejo zdravniki, pak 2 pečatnika z deželskim grbom. S tem napravil je vendar škode za 30 fl. Malo boljše godilo se mu je v shrambi gostilničarjevej. Da mu ne bode želodec menda s pajčevino preprežen lakote krolil, kupil si je brez denarja na skrivnem 2 veliki gnatjati (šunki), oskrbel si je še salame, krib, cuker in nektere druge sladkarije. — Kdo pa je bil ta črni postopač? Odgovoriti je težko, ker ni pustil svoje karte vizitnice, kakor je to šega pri gospodi, kendar koga obišče ob belem dnevi, pa dotedne osebe ne najde doma. Sum leti na znanega Guzaja, ki bo kmalu obhajal obletnico svoje srečne rešitve. Ušel je namreč iz ječe v noči 17—18. oktobra 1878. Vse prizadevanje, da bi ga zopet obskrbeli s stanovanjem, obleko in živežem jetniškim, vse je do zdaj brez uspeha. Nekteri ide krast in ropat s tem namenom, da ga žandarji spravijo v „luknjo“, kjer mu ni treba delati v potu svojega obraza, zraven pa še prav stradati. Naš Guzaj je drugih mislij; ima pač svoje muhe. On ljubi svobodo, kakor ptica v zraku. Ker pa mu tega ni mogoče vzivati doma, zato se klati večinoma po zelenih šumah. V nedeljo 7. sept., je nek kmet opazil dim v gozdu blizu svoje hiše. Radoveden, kaj to pomenja, poda se v hosto. Tam je našel 2 človeka poleg ognjišča. Na vprašanje, kaj tukaj delata, dobi odgovor: „Kuhava si“. Mož, prepoznavši razvpitega Guzaja, se prestraši ter odkoraka bržej bolje od neprijetnega prostora. Ni mu stalo do tistih 50 fl., ktere je okr. sodnija obljudila onemu, ki jej najde in izroči imenovanega razbojnika. Dokler so pa to seznavli drugi ljudje, sta divja kuhača že pobrala svoje pete. Kakor smo zvedeli, odmahala sta proti Velenju. Čujemo, da je nekdo svojo tatovsko srečo poskusil v Velenjskem gradu ter popihal brez sleda. Govorica je, da se Guzaj že več časa (tudi v ženskej obleki) potepa po naših krajih; posamezniki so ga baje večkrat zasledili. Ni toraj nemogoče in neverjetno, da je ista dvojica obiskala

peneznico v Dobrnskih toplicah. Tat odprl jo je sicer, toda joj! kako neki mu je bilo pri srcu, ko je našel — prazno! Črez 2000 fl. bilo je na drugem torišču. Prekanjenec moral se je toraj zadowoliti z ostalimi malenkostmi. Nista li morda ta dva potepuha umorila v Črešnjavskem logu najdenega nesrečnika, o kojem je „Gosp.“ že poročal? — Pristavek. Razbojniški Guzaj je pred 12 leti služil na Dobrni. Takrat je obropal neko židovke; pri tem poslu pomagala mu je njegova divjezakonska polovica.

Iz Šentjurja na južnej železnici. (Najditelj studenčev). Hladna, čista voda v zadostnej obilici je za posameznega posestnika, kakor za cele vasi in kraje velike vrednosti. Kako težavno je onim, ki nimajo ne potokov ne vodnjakov in dobivajo vodo za kuhu, pihačo, pranje, za živilo in druge potrebe le iz kake luže ali mlake, ali pa jo morajo od daleč nositi; in če nastane v vasi kak požar — pa niti kaplje vode ni, to je obupljivo! Iz takega stališča potrebnosti bi si marsikteri skrbni gospodar ali tudi cela soseška vkljup skopali studenec ali vodnjak, če bi se vedelo, da je tu ali tam voda v tleh blizu, ali da je sploh kaki studenec na mestu, kjer se misli kopati, da bi ne bil trud in delo zastonj. Zdaj se ponuja lepa priložnost, kdor hoče pozvedeti, če je na njejgovem posestvu kak studenec, kako je močen in odkod teče. G. Jožef Beraz, najditelj studenčev iz Monakovega, o katerem se je že pred letom po slovenskih listih govorilo, pride začetka meseca oktobra tudi na Štajersko. V potrdilo njegove temeljite vrednosti imam tu pred seboj več spričeval in potrdil, omeniti hočem prav na kratko le eno, koje potrjujeta kapucinski vikar o. Timotheus in o. Franc Pavl Lachenmaier, superior na gori sv. Nikolaja v Würzburgu 7. marca 1879. Najditelj studenčev g. Beraz je 20. avgusta 1877 zaznamoval studenec v globočini 95 črevljiev in v premeru $\frac{5}{4}$ palec. močnega. Še le čez dalje časa so se odločili na onem prostoru kopati in studenec iskati; ko pa so se dela lotili in prikopali do 93 črevlj. globoko, so prišli do tako močnega studenca, da dalje niti kopati niso mogli. Zdaj imajo do 14 črevlj. na visoko vode v vodnjaku. Ako bi kje žeeli, da pride g. Beraz, najditelj studenčev, da jim poišče podzemeljskih studenčev, ali če kdo iz tega namena kaj več in natančneje zvesti hoče, naj se obrne prej ko mogoče do g. Dr. Ipavica zdravnika in župana v Šentjurji na juž. železnici. (Pošta: St. Georgen a. d. Südbahn.)

Iz Šmarijske okolice. (Bratev). Morda nikjer drugod, kder vinske trte rastejo, tako rano ne berejo, kakor pri nas tako, da se skoro nezreli sad trga. In vendar si s tem gospodarji jako škodijo že gledé na dobroto vina, ki človeške ustnice zvija, pa tudi zastran cene, ki najmanjša izpada. Vemo za uzroke, ki ljudstvo do tega spravljam; na prvem mestu je siromaščina, nekaj tudi zlostvo; siromaški ljudje namreč boječi se oderuhov,

da bi jih prekanili, berejo v takem trenutku, v katerem se tega nihče ne nadja; samo da oderuhom odbeže s trgovijo, nekateri celo po noči berejo; in ker je takih mnogo, tedaj drugim ne ostane druga, kakor potegnoti z ranimi bralcii, ako nečejo gledati, kako po začeti trgovci vse ljustvo na vinograde rine, kakor zver na svoj plen. Vendar mislim bi se dalo takej zadregi v okom priti, ako bi se postavili sploh vinograški čuvaji, kakor se najdejo v Slov. goricah in si sami skribijo za plačo, — oderuhom bi pa naj kmalu nova postava odklenkala in ostale krivičnike naj pogradi sodnijska roka. Pustite toraj, gospodarji, trto više zoreti, da se o šmarijskem „čvičkerju“ ne bo več govorilo, če najdete šmarijčana prvo polovico septembra v vinogradu pri trgovci — ne posnemajte ga. Nagla trgovca stori kisle zobe pa listnico prazno!

Iz Celja. (Katoliškemu podpornemu društvu) za šolske sestre so pristopili sledeči udje: 1) Čast. gospod Miha Plešnik, kapl. v Žalcu daroval 5 fl. 2) Čast. gosp. Jožef Jurčič, kaplan na Paki, daroval 5 fl. 3) Gospa Alojzija Cypl v Celji, 4) Gospa Ana Zorzini v Celji, 5) Gospod Michael Urek v Celji, 6) Gospa Ana Mathes v Celji, 7) Gospa Terezija Schmidt v Celji, 8) Gosp. Matevž Glinšek, občinski odbornik v celjski okolici, vsi po 2 fl. Po čast. gosp. Avguštinu Kukoviču so poslali iz Vojniške fare: 9) Neimenovani iz Trnovlj 10 fl., 10) Neimenovani iz Šmarjetje 5 fl., 11) Neimenovani iz Škoflje vesi 5 fl., 12) Neimenovan dobrotnik iz Vojnika 2 fl., 13) Gospa Vrečer iz Vojnika 2 fl. 14) Gospa Cotl iz Vojnika 2 fl., 15) Neža Ledl iz Vojnika 2 fl., 16) Preč. gosp. Matevž Lah, župn. v pokoji 2 fl., 17) Preč. gosp. Blaž Rotnik, župnik v pokoji 2 fl. Raznoteri neimenovani Vojničani 4 fl. Vojničani skupaj 36 fl. 18) Neimenovani dobrotniki iz Celja 31 fl. 88 kr., 19) Gospa Francisca Tisch v Celji 2 fl., 20) Gospa Vilhelmina Schurbi, odvetn. soproga 2 fl., 21) Neimenovana gospa v Celji 3 fl., 22) Gosp. Eduard Školavt, mestjan 2 fl., 23) Gospod France Kamerer, mestjan 2 fl., 24) Gospa Elizabeta di Centa v Celji 2 fl., 25) Gospa Marija Kandušer v Celji, 2 fl. 26) Gospa žl. Schrey, dež. svetovalca soproga 2 fl. Skupaj 96 fl. 88 kr. Vsem blagim dobrotnikom, kakor tudi onim, ki naše društvo priporočajo ter dobro stvar pospešujejo, izreka narprisrčnišo zahvalo odbor kat. podpornega društva v Celji.

Iz Celja. (Dvojni samoumor.) Žalostna prikazen dnevnega brezvernega časa so prepostači samoumori. Pa to je tudi celo naravno; če se ti slabo godi, pa nimaš vere v Boga in ne veruješ, da je tvoja duša neumrjoča, si moraš misliti: zakaj bi prenašal še na dalje žalostni svoj stan? Rajše si končam svoje življenje. Verni kristijan si v takem slučaju najde nagloma tolažbe in pomoči pri Bogu. Redko kedaj se je pa do sedaj po naših pokrajinh slišalo o tako groznem

dvojnem samoumoru, kakoršen se je dogodil pretečeni petek 19. t. m. na celjskem pokopališči pri sv. Maksimilijanu. Mestni uradnik mariborski in tamošnji posestnik Eduard Rauscher, oče 5 nepreskrbljenih otrok, je zapustil svojo pridno ženo ter živel z neko Henrijeto Zakušek ter zapravljal ž njo svoje premoženje. Nekaj dni sem sta bila v Celji in ko njima zmanjka cvenka, skleneta, svojemu pohujšljivemu življenju s samoumorum storti konec. Ustrupila sta se s cijankalijem; najšli so nju, že stegnjena, skupaj ležati na imenovanem pokopališči. Zločinec Eduard je zapustil več pisem, med drugimi list farnemu uradu celjskemu, v kterežem naznanja, da je pred nekterimi leti izstopil iz katoliške cerkve, pa v srcu je vendar ostal, zvest (!) katoliški veri in kot katoličan hoče tudi vrneti. (Kdo bi se ne čudil!) Prosi toraj katoliško celjsko duhovščino, naj ga vendar sprejme zopet v naročje katoliške cerkve ter ga zraven svoje tovaršice pokoplje na katoliškem pokopališči. Za to ponudbo se je pa celjska duhovščina lepo zahvalila; kot protestant se je pokopal na evangeljskem, njegova tovaršica pa, se vé brez duhovnika in brez zvonenja, na katoliškem pokopališči, ker se po sedanjih državnih postavah nikomur ne sme braniti pogreb na domačem mirodvoru. Bog njima bodi usmiljen!

Iz Zagrada. (Letina — „Slov. Gosp.“) Tudi pri nas imamo slabo letino, sadja ni čisto nič. Vendar smo Bogu radi hvaležni, da nam je letos vsaj toča prizanesla. Po vinogradih ne bo tako, kakor smo se nadjali. Preveč je trdega in drobičkega grozdja, krompir je mestoma jako lep, mestoma pa gnijije, ajda lepo kaže. Uže 6 let berem „Slov. Gosp.“ in sem ga zmiraj vesel, kedar zopet pride, čeravno nam kmetom časih o prav žalostnih rečeh poroča. Da bi pa list komu drugemu, kakor nemškutarjem in liberalcem, bil v pohujšanje, tega jaz ne razumim. Vsak šolarček ga sme brati. Posebno sedaj je pa še vsega priporočila vreden, ker nam prinaša dve vrli prilogi: „Cerkveno“ in „Gospodarstveno“, to pa vse le za 3 fl. Gospodom, ki so nam štajerskim Slovencem do tega pomagali, smo dolžni res vse svoje priznanje in zahvalo, zlasti pa č. g. uredniku! Živio, Slovenski Gospodar! V imenu drugih in mnogih.

Jož. Zalokar, kmet.

Od sv. Mohora pri Slatini. („Slov. Gospodar“). Prebravši v zadnji štev. „Slov. Gospodarja“ tudi listič uredništva najšel sem, da so neki nezadovoljni z našim prilubljenim listom. Res žalostno od ene strani, ako se med vernimi Slovenci najde človeče, ki ugovarja bodi si iz nevednosti ali zaslepljenosti zoper ta list, ki nam kmetom kakor iz srca govori, in naše neugodne okoliščine dobro pozna, ter kmetskemu, zdaj tako zapuščenemu, stanu pomagati hoče. Od druge strani je pa tudi jasen dokaz, da je „Slov. Gosp.“ katoliški uredovan list, ker uže po napovedbi Kristusovi vemo, da krščanska katoliška reč je in bode imela

sovražnike pa tudi je in bode zmagala, Vas pa č. g. urednik nam priljubljenega lista „Slov. Gospodarja“, ki ste že marsikterega sovražnika slavno potlačili, listu do tolikega napredka pomagali in ga razsirili, in to zmirom po stari nizki ceni, Vas prisrčno prosimo, ne odlagajte še svojega bremena! Delajte še zanaprej v prid katoliškej Cerkvi, v v blagor slov. narodu in našej ljubej slovenskej domovini. Če Vam je nekaj sovražnikov protivnih, je Vam pa tisočero srce hvaležnih. Po želji veliko drugih bralcev „Slov. Gospodarja“. M. Debeljak, kmet. —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so državni zbor sklicali za 7. okt. Čehovje so 23. sept. v Pragi sklenili ustopiti v državni zbor. Tudi drugi poslanci, nemškim ustavakom nasprotni, so se zedinili in porazumili, kako hočejo, čeravno malo, večino porabiti. Grofu Hohenwartu se je to zedenjene posrečilo. Ta gospod je slovenski poslanec, slovenski gorenji Kranjci so ga bili enoglasno izvolili. Dne 16. sept. je na Dunaji zbral okoli sebe poslance konservativno-nemške in narodno slovanske stranke. Navzoči so bili: Čehi: dr. Rieger, knez Lobkovic, grof Klam-Martinic, dr. J. Gregr, Zeithammer, Poljaka: plem. Groholski in knez Czartorijski, Slovenec baron Gödl Lanoy, in katoliška Nemca: knez Alojzij Liechtenstein in Lienbacher. Sklenoli so, da hočejo poslanci vseh navedenih strank skupno kakor en mož glasovati in nemške ustavoverce vselej podreti. Tako je prav! Slovenci pa smo svobodno ponosni, da smo Avstriji dali grofa Hohenwarta in barona Goedelna v državni zbor! Ustavoverni liberalci se močno srdijo, pa nič jim ne pomaga, tudi dobrikanje grof Taaffejevih novin ne. Kajti večino imamo mi, in če grof Taaffe neče iti z nami, bo moral razpisati nove volitve ali odstopiti. V Dalmaciji je pri volitvi v Sinju zmagal narodnjak dr. Klaič, v Levovem na Gališkem pa dr. Smolka, obadvaj naša moža! Ustavaki tolažijo se sedaj z Bismarkom pa se utegnejo ukoniti, on doma liberalce tepta, kakor turški sultan svoje hlapce. V Lincu se je sešlo mnogo kmetov, pozvanih od svojega državnega poslanca, ter so mu povedali, česar tirjajo za svoj obstanek in blagostan. — Na Českem je konservativni knez Karl Švarcenberg poslanstvo odložil, ne vemo zakaj. Taki omahljivci se pač sploh naj ne dajo voliti. V Ljubljani so 83 slovenskih fantičev odbili iz gimnazije, ker se je preveč dijakov bilo oglasilo. Odbiti Slovenci so skoro vsi iz gorenjske Kranjske, kder so prejšnjo gimnazijo v Kranji zatrli. Toda slovenski poslanec g. Sebneid se je za Slovence pri ministrih potegnil, in 83 slovenskih fantov je v Ljubljani moralno biti sprejetih v gimnazijo. Živio, slovenski poslanec ljubljanski! — Magjari pravijo, da bo jihov grof Andrássy sedaj imenovan državni kancelar za celo

Avstrijo, tedaj postal prvi za cesarjem! Vojakov 8000 mož bo iz Bosne odposlanih na odpust tako, da ostane ondi le 32.000 mož.

Vnanje države. Sedaj vse gleda na Dunaj, ali bo res Bismark dognal zvezo Nemčije, Avstrije, Angleške in Turčije zoper Ruse, Francoze, Italijane in Dance. Ako se mu to posreči, potem stojimo pred strahovito vojsko! Pa res, drugače se tudi ne moremo znebiti prevelikih in večnih stroškov, katere Evropa žrtvuje vsako leto za vojaštvo! Srbi preustrojajo popolnem svojo vojništvo; jednak do dela Bolgarija. Turški sultan je zopet v nevarnosti odstavljen in umorjen biti. Rusi poravajo vedno več vojske proti pruskej meji. Proti Turkmenom se je pričela vojska, prednja ruska straža je trčila na sovražnika in zgubila več mož. Angleži v Afganistanu so imeli zopet nesrečo; napali so jih sovražniki nagloma v soteski Sutergardam, posekali mnogo vojakov in zaplenili blizu 100 oslov tovornikov. V Afriki so bolj srečni ter so se polastili dežele ulovljene Cetevoja. Pruska sodnija je zopet kardinala Ledohovskega, ki pa v Rimu pri papežu stanuje, obsodila na 2000 mark globe, ker je nekega ničvrednega dekana izobčil.

Za poduk in kratek čas.

Čuden par bočkorov ali šolnjev.

V Bagdadu, nekdaj glavnem mestu arabskim kalifom, živel je svoje dni nek star in bogat trgovec, po imenu Abu-Kasem-Tamburi, ki je kot skopuh in škrtiljavec bil razglašen do devete dežele. Pri vsem svojem bogastvu nosil je nekako starodrevno haljino in dimlje ali široke pod kolenoma stegnene suknene turške hlače, na katerih se nič druga ni videlo, razve krpa na krpi. Kalpak (klobuk) imel je tako masten in pokvečen, da se ni moglo nikakor razpozнатi, kake barve je bil takrat, ko je bil nov. Še kam bolj znamenitni, ko vsa druga oprava, bili pa so njegovi šolnji. Ljudje vstavljal so se na ulicah, čudili in smejal se strašanskim cipotam, s katerimi je deda komaj in nekako nevkretno kobacal. V podplate teh slaboglasnih bočkorov bili so okoli in okoli in prečki veliki cveki zabiti; oglavi pa s krznino in in jirho po debelem zakrpani. Kajti za polnih 10 let ni ga bilo po celem velikem mestu Bagdadu skoro nijednega črevljarskega krparsa, ki bi se ne mogel pohvaliti, kako je tudi on svojo umetnost in mojstersko izurjenost na njih poskušaval. Razumi se tedaj samo po sebi, da so bili ti šolnji silno težki, in da so ljudje, kendar so hteli izreči, da je kaka reč do samega šmenta abotna, in čez vso mero neotesana in telebasta, navadno rekli: „To je ravno tako, kakor Abu-Kasem-Tamburovi bočkori“.

Ko je ta mož enkrat po Bagdadskem velikem trgu korakal, opazi v nekej štacuni nenavadno velike in lepe kristalne posode. „Kako so te kras-

ne posode v to štacuno zablodile? Njih posestnik morebiti sam prav nevē, kolikošna je to vrednost. Sel bom pitat. Ako nje prav po ceni dobim, bodo taki moje.“ Tako pogovarjaje sè sam seboj stopi v štacuno, se v kratkem pogodi, plača, kar je kupec zahteval, in si nje dade na svoj dom odnesti. „Pri tem bo pač lep dobiček! Že vem komu bom to prodal. Poprej ko mesec dni preteče, dobim za to reč najmanje trogubni denar. Zdaj pa grem v dolge ulice k onemu štacunaru, ki raznovrstne dišeče tekočine prodava. Čul sem, da mu gre prav za gaber; upniki ga prehudo stiskujejo; pri tako zgodni priliki dobim za gotov evenk teh dišav, kolikor hočem, in to po taki ceni, kakor bo se meni zahtelo.“ Tako se razgovarjaję pride do onega štacunara in kupi čez 50 pintov najfinejše rožne vode za pol navadne cene. Hitro njo domu spravi, in napolni ž njo novokupljeno dragoceno posodo.

Poln radosti vsled srečne kupčije odloči se, svojemu revnemu truplu tudi enkrat nekaj aldrovati, in zatorej se poda v kopališče, in sicer v ono, kder se je po 5 parah ali krajcarjih plačevalo. Ko se je v kopališču slačil, reče mu nek znanec iz šale, da je vendar že le tudi skoro čas onim ubogim šolnjem prizanesti in mir dati, in na tak način rešiti se splošnjega zasmehovanja in porogovanja. „O tej reči sem že sam včasih mislil“, odgovori Abu-Kasem-Tamburi, ali kendar jih zopet prav poglednem, zdi se mi, da še niso preslabi, in saj tudi ti sam vidiš, kaki so zdaj časi; nikjer ni vojske, ni kuge, da bi pomorila konči polovico ljudstva, da bi bar oni, ki bi preostali, kak novčič več imeli. Ljudje se množijo do samega besa, kakor da bi se iz zemlje cimili, penez pa je od dne do dne menje in menje na svetu“. Tako govoreč sleče se, poda v toplico in mrmra si na tihem: plačal bom svojih 5 par (novčičev), ali za to bom se tako dolgo umival in trl, dokler vse stare skorje sè sebe ne sperem. Med tem, ko se je res dolgo in sè vso močjo trl in pral, pride mestni kadija ali sodnik, sleče se tudi v tej istej sobi in stopi v kopališče.

Ko se je naš stari trgovec konečno izkopal, izide, obleče si svojo nam že znano lepo opravo, svojih ljubih šolnjev pa ne najde, ampak mesto njih nekake druge nove in lepe. Domisli si, da mu je to za šalo storil oni prijatelj, s katerim se je poprej o šolnjih razgovarjal. „No! morem se mu lepo zahvaliti, kendar se zopet na njega namerim“. Pri tem si nje obuje in odide veselo domu. Ko pa kadija iz kopelje pride, čisto ostrmi, videč mesto svojih novih šolnjev, celemu svetu znane Abu-Kasem-Tamburove. Hitro pošlje beriča za njim in ta pritira Abu-Kasema v sodnikovih šolnjih v sodnijo. Da bi kot javno izobličeni tat ne dobil ktero stotino po poplatih, moral je na mah za kazen toliko plačati, da bi si za one novce mogel čez tisoč parov novih šolnjev kupiti. Ko domu pride, ošteje poln pravične jeze svojim starim šol-

njem strašno predigo, zaželi njih k tri sto vragom, in njih nazadnje zahiti v mimotekočo reko Tigrid. Potem si zdehne iz starih pluč, kupi si močne, čisto nove šolnje in počne noč in den razmišljevati, kako bi si izravnal pretrpljeno škodo.

(Konec prihod.)

Smešničar 39. Jurij in Miha, še nepoznana, sta prgnala na sejem vsak svojega vola. Tu se spoznata in menjata z voloma. Jurij prišedši domov reče svojej ženi: dnes sem pa dobro naredil, da sem svojemu volu odtrgani rog prilimal; sedaj imam drugega vola, ki ima zdrava obadva roga“, in pri tej priči potegne z roko volu po hrbtnu, ali o joj, naenkrat odpadne volu rep, ki je bil priliman. Tudi Miha pride vesel domov in začne ženi govoriti: „oj kako dobro je, da ima človek prebrisano bučo, davi sem volu odtrgani rep priliman in ga na sejmu zamenil s popolnem zdravim volom“, ali kako se prestraši, ko vola nekoliko za desni rog preme in mu ta v rokah ostane, ker je bil samo priliman! Tako sta obadva dobro naredila pa obadva bila ogoljufana. J. Zalokar.

Razne stvari.

(Ravnatelj dr. Elšnik) na mariborskem učiteljskem pripravnici je odstavljen in mora iti v pokoj; namesto njega posluje začasno iz Švicarskega k nam v Avstrijo „prizvani“ g. Ehrad, trd Nemec, ki ne zna besedice slovenski, tudi je imel uže sitnob zarad nemških nalog, koje je učencem za izdelovanje dajal n. pr. popis neke podobe predstavlajoče Lutera na „Wormskem zboru“. O tem tujem stricu morajo naši poslanci vlado vprašati in sploh o čudnih razmerah na tem učilišču.

(Nesrečno z revolverjem igral) se je podučitelj g. K. pri sv. Barbari v Halozah tako, da je nekemu mlademu židovi iz Ptuja roko hudo ranil, dne 20. sept.

(Celjski dr. Nekerman) še ne more pozabiti narodne zmage pri volitvah, ker v malo dostojnih izrazih še javno po kavarnah jamra, da je Possegg propal („diese Capacität“) in se drsa po dr. Vošnjaku („der sein Lebtag nie etwas gelernt“) in baronu Gödlnu („der Consul war und natürliche nichts weiss“), kojega še vedno ne razločuje od Šmarijskega grajščaka. Nemškutaria je vendar le okor na bolezen!

(Pošta v Slivnici) pri Mariboru se razpusti 1. oktobra t. l.

(Pomilostili) so svitli cesar Jakoba Ulago v Pečevniku pri Celji ter mu namesto smrti na vislicah odločili 20 let težke ječe.

(V Poličanah) je g. Kandolini na pošti oddal 1107 fl. da se pošljejo v Trst, poštni ekspeditor Gustav Gross pa je denarje ukradel in zarad tega bil obsojen 1 leto v težko ječo. Tudi v Celji je ekspeditor vsel z 865 fl.

(Nadučitelji imenovani) so g. B. Tramšek za Videm, g. A. Vidovič za Cirkovice, učitelj: g. J. Sorčan za sv. Jakob, podučitelj: g. Tomaž Romič za Ptuj, v pokoj stopi g. J. Brinšek, službenko doklado dobili so g. Gaš. Hrovat, g. Lovro Sipanec in g. Lovro Serajnik.

(Obsojen) Andrej Plevnik iz Podčetrcka na 7 let v ječo, ker je bankovce delal in Jožef Žolgar, ker jih je izdajal, na 4 leta.

(Častno meščanstvo) podelila je Slov. Bistrica baronu Kübecku, c. k. namestniku štajerskemu.

(S cijankalijem zastrupil) se je slaboglasni graški rovar l. 1848. Friderik Benedetti. Da bi se veren, pošten kristjan kde pri zdravi pameti sam usmrtil, o tem pa nikder ne beremo.

(Pogorel) je Franc Rumpfel v Slov. Bistrici.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Vizovišek 10 fl., Pražen 1 fl., Stoklas 4 fl.

(Spomenem v Lavantinskej škofiji). Za konzistorijalnega svetovalca imenovan je preč. g. Aleksander Setznagel, opat benediktinov v Lambrechtu, in č. g. Fr. Ogradi, špiritual. Razpisane so fare Tinje, sv. Primon in Šoštanj do 3. novembra. Provizor v Šoštanji je č. g. Fr. Dovnik, ena kapljina ostane izpraznjena.

(V duhovnici mariborskej) prične se bogoslovsko leto s sv. eksercicijami dne 2. okt. 1879.

(Nekriv) spoznan bil je pred okrožno sodnijo g. Rupnik v Mariboru zločinstva požiganja, česar ga je bil črevljар Galin dolžil.

Dražbe 27. sept. Ana Novinšek 960 fl. v Konjicah, Vincencij Rajč 1080 fl. v Ljutomeru; 29. sept. Franc Šober 6799 fl. v Dobrenji, Zefa Rupnik 1016 fl. v Konjicah; 30. sept. Peter Elšnik v Švičini 2161 fl. 1. okt. Janez Novak v Prošinu 3435 fl. Cecilija Krajcer v Ločah 790 fl. 3. okt. Franc Marko v Grasnici 7829 fl. 7. okt. Marija Mlakar v Golddorfu 700 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda
	fl	kr	fl	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	
Maribor . . .	7	80	4	90	4	60	2	60	4	90	4	80	4 80
Ptuj . . .	7	50	4	77	4	20	3	—	5	—	—	—	4 40
Gradec . . .	9	24	5	40	7	36	3	10	5	53	—	—	6 28
Celovec . . .	8	58	5	40	5	66	2	64	5	35	—	—	—
Ljubljana. . .	9	55	5	51	4	67	3	14	5	42	—	—	—
Varaždin . . .	6	90	5	—	4	—	2	60	5	—	3	10	4 60
Dunaj . . .	100	86	8	82	9	75	6	22	7	25	6	85	—
Pešt . . .	11	74	8	7	9	—	6	05	6	87	4	65	5 —

Lotterijne številke:

V Trstu 20. septembra 1879: 27, 50, 59, 86, 90.
V Linetu , , , , 1, 51, 7, 60, 52.

Prihodnje srečkanje: 4. okt. 1879.

Javna zahvala.

Besed mi primanjkuje izraziti svojo prisrčno zahvalo glavnemu ravnateljstvu slavne banke „**SLAVIJE**“ v Pragi,

kakor tudi glavnemu zastopniku imenovane banke gospodu **Ivanu Hribarju**, ker so mi ubogemu pogorelcu, ki sem 23. augusta po streljem požaru v nesrečo prišel, vso nagrado velikodušno in spretno t. j. v 14 dnevih popolnem izplačali. Bog plati!

Založe, 21. septembra 1879.

Martin Jelen.

PONUDBA.

Zdravega smrekovega semena 18 bokalov prodati želi podpisani

Jožef Vošnjak
v Podvrhu, pošta Frasslau.

je na ogled v gospodarstvenej razstavi v Lipnici dne 27., 28. in 29. septembra t. l. Zamore se ga ondi kupiti pa tudi naročiti pri

bratih Rohel v Gradcu
(Brüder Rohel in Graz.)

Lim za lovljenje mrčesa

zasajen z rodovitnim in tudi žlahtnim trsjem, na lepem kraji proti jugu ležeč, sè zidanim stanovanjem, prostorno kletjo, z močno prešo, z lepim se nožetom zasajenim z mnogovrstnim mladim sadnim drevjem, zraven tudi njive, log, tako, da se celo lehko tudi tam živi, vse v najboljšem stanu, celo blizo vozne ceste, v Savinjskem nad vesjo Pečke hiš. št. 1. v Makolskej fari (pošta Maxau) je prav po ceni pod roko na prodaj. Kupci, ktere reč zanima, naj ugodno priliko porabijo in se tamkaj pri posestnici Ana Sket prihodnje dni oglasijo.

Mlatilnice,

najnujejše, izvrstno sestavljene, potem jako po ceni pa tudi mnogo boljše od lanskih **rezne mašine** za rezanje živinske krme, enojni pa tudi dvojni plugi, brane, čistilnice za zrnje, trijerji in sploh vsakovrstno kmetijsko orodje,

staré želežniške šine za porabo pri stavbah, za poprečne droge pri obokih, dalje železno - cink - bakreno plehovino,

ključarsko stavbensko spravo,

okove za okna in dveri, železna ognjišča, vrata iz kovanega in litega železa, križe, lepe peči iz litega železa, ventile in spravo za studence ali štepihe, kuhinjsko spravo, kotle iz železa in bakra,

vsakovrstno orodje za delavce,

debelo pozlačene križe nagrobne, medene mrtvaške truge ali rakve, itd. itd.
na veliko izbiro in po najnižej ceni prodava

Wogg in Radakovits

7-10

trgovina z železjem „pri zlatem sidru“ **v Celju.**

Zunanjam naročilom se takoj ustreza in, če se želi, določuje tudi cenilniki in proračuni brezplačno.

PRESELITEV!

2-5

NAZNANILO.

Podpisani si čestitamo slavnemu občestvu uljudno naznaniti, da je naša **Zaloga sukna, platna, rokodelskega, modnega blaga in šivalnic** od denevnjega dne naprej na

Velikem trgu, na voglu poštne ulice štev. 38.

v hiši g. Jožef Kostajevej ter prosimo nadalejnjega blagovolja. Zahvalivši se za skazano nam 12letno zaupanje v našem starem stanovanju v poštnej ulici št. 36 javljamo se najuljudneje.

V Celji dne 15. sept. 1879.

G. SCHMIDL & COMP.

POŠTNA ULICA ŠTEV. 38.

POŠTNA ULICA ŠTEV. 38.

PRESELITEV!